

Ενότητα Α: Οι χάρτες. Ένα εργαλείο για τη μελέτη του κόσμου

Επανάληψη

Ο χάρτης απεικονίζει τη μορφή που έχει ένα μέρος της επιφάνειας της Γης, όσο μικρό ή μεγάλο είναι αυτό. Αναπαριστά την πραγματικότητα που υπάρχει γύρω μας, δηλαδή τις φυσικές ομορφίες και τα ανθρώπινα δημιουργήματα. Η απεικόνιση γίνεται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή με διάφορα σύμβολα που όλοι οι άνθρωποι μπορούν να καταλάβουν. Επομένως ο χάρτης είναι το «εργαλείο» που μας βοηθά να μελετήσουμε τη μορφή ενός τοπίου. Ο χαρτογράφος είναι ο επιστήμονας που ασχολείται με την κατασκευή χαρτών.

✓ Με το χάρτη, δηλαδή, οι ανθρωποι:

1. Αναπαριστούν τοπία της Γης
2. Επικοινωνούν
3. Απεικονίζουν τις αλλαγές που γίνονται πάνω στη Γη

☞ Υπάρχουν πολλά **είδη χαρτών**:

1) **Γεωμορφολογικός** (δείχνει βουνά, πεδιάδες,

θάλασσες, λίμνες, πτοτάμια)

2) **Πολιτικός** (δείχνει νομούς, πόλεις και χωριά)

3) **Αστικός** (δείχνει τους δρόμους, τα μαγαζιά, τις πλατείες μιας πόλης)

4) **Χάρτης παραγωγής προϊόντων** (δείχνει που φτιάχνονται προϊόντα)

4) **Μετεωρολογικός** (δείχνει τον καιρό)

5) **Θρησκευτικός** (δείχνει που έχει εκκλησίες και μοναστήρια).

ΓΕΝΙΚΟΙ
ΧΑΡΤΕΣ

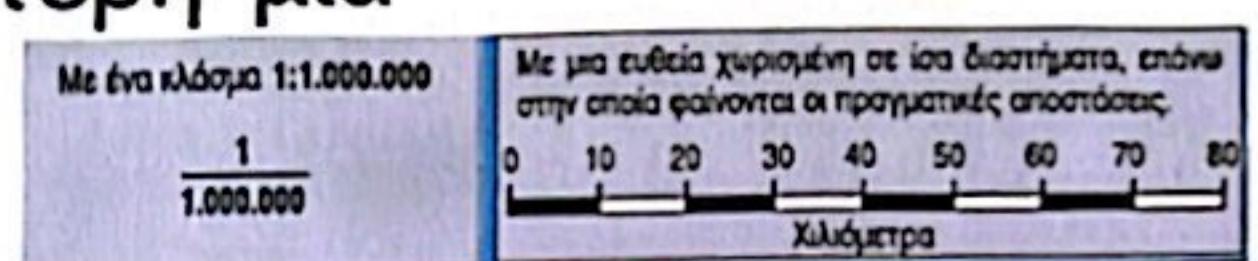
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ
ΧΑΡΤΕΣ

☞ 'Ένας χάρτης έχει τα εξής στοιχεία (ταυτότητα):

1) **Τίτλο** (μας λέει το περιεχόμενο (τι δείχνει) του χάρτη)

2) **Υπόμνημα** (εξηγεί τα σύμβολα του χάρτη)

3) **Κλίμακα** (μας λέει πόσες φορές είναι μικρότερη μια περιοχή από την πραγματικότητα). →

4) **Προσανατολισμός** (που βρισκόμαστε σε σχέση με τα σημεία του ορίζοντα)

Tίτλος

☞ Τα 4 σημεία του ορίζοντα (**Βορράς, Νότος, Δύση, Ανατολή**) τα προδιορίζουμε:

1) Με τη βοήθεια του ήλιου Αν το πρωί τεντώσουμε το δεξί μας χέρι προς τον ήλιο είναι η Ανατολή και στο αριστερό χέρι η Δύση. Το πρόσωπό μας κοιτά προς το Βορρά και η πλάτη μας προς το Νότο.

2) Με τη βοήθεια της εκκλησίας Τα ιερά των εκκλησιών κτίζονται πάντα προς την Ανατολή.

3) Με την πυξίδα Η μαγνητική βελόνα της πυξίδας δείχνει πάντα το Βορρά.